

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Memb. I. Quid circa indulgentias moribundorum sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

futurum, precibusque meis, quantum potero, compendiorum promitto.

VIII. valete, Amici dilectissimi, & ita vivite, ut quando in æternum vivere valeatis. Ita voveo ex animo Deumque suppliciter obtestor, ut hoc meum votum ad maiorem gloriam, meumque ac vestrum solatium, ac mentem copiose implere dignetur. Per Christum Dominum nostrum, cui cum Patre & Spiritu sancto sit sempiternus honor & gloria. Amen.

§. XIII.

Quibus medijs uti debeat Operarius ad moribundum animandum, & ad mortem ritè disponendum.

Cum ad finem vitæ propius accedere videtur æger, omnia curandum est, ut removeantur, qui bonam præparationem ad mortem impedire possunt, quales sunt, tumque Liberi, Coniunx, & similes, qui humanos potius affectus, quam spirituales excitant. Postea verò ipse Operarius totis viribus se convertat ad animandum, protegendum, adjuvandum moribundum, ut piè & christianè decedat, in finem Indulgentias, Aquam benedictam, Cereum sacrum Crucifixi effigiem, sanctissima nomina JESUS & MARIA & pias denique aspirationes potissimum adhibebit, de quorum singulis quid observandum sit, sequentia membra docent.

M E M B R U M I.

Quid circa Indulgentias moribundorum sit observandum.

I. Non est hic animus de pluribus indulgentiis, quas Nobis obtinere possunt, fusius differere, sed de ijs docentur, quæ propriæ sunt moribundis, de quibus tria præcipue observanda sunt ab Operario.

II. Primum est, ut sciat, quinam Indulgentias moribundorum lucrari possint. Pro quo intelligendo sciendum est, duplicis generis indulgentias moribundis solere concedi, quas, quæ ab alio applicari debent, alias, quæ nulla alterius applicatione indigent, quales esse concessæ censentur, si

bullæ non requiritur expressè applicatio ab alio faciendâ, & has posteriores Indulgentias lucrari possunt omnes, qui habent Indulgentias Quinque Sanctorum, S. Caroli Borromæi, Urbani Octavi, item Congregationis S. Rosarii, S. Francisci, S. Augustini, Annuntiæ Virginis, imò pleræque aliæ Congregationes secundum modernum stylum; item, qui in templis Societatis JESU Sacramenta frequentare, aut in vita SS. JESU nomen devotè pronunciare consueverunt, qui omnes hæcenus recensiti possunt in articulo mortis plenarias Indulgentias obtinere, si per se aut alium ter pectus percutiant, aut SS. nomen JESU ore, vel, si hoc non possunt, mente pronuncient. Unde patet, vix ullum esse moribundum, qui hujusmodi Indulgentias non habeat.

III. Secundum est, ut, si quidem contingeret, ut moribundus nullum haberet titulum ejusmodi Indulgentias lucrandi, Operarius semper habeat Numisma quoddam aut imaginem, aliūve titulum, ratione cujus dictas Indulgentias applicare possit; quod ut legitimè faciat, sequentes Doctorum sententias nôsse debet. 1. Ejusmodi Indulgentias non perinde ac priores, quæ nulla applicatione indigent, vero mortis articulo (id est illi, quem revera mors sequitur) reservari, sed toties applicari posse, quoties novum mortis periculum adesse prudenter præsumitur. 2. Nullam pro hac applicatione certam verborum formulam requiri, sed sufficere voluntatem applicandi, uti Reginaldus ex communi apud P. Gobat p. 2. thes. c. 34. n. 623. docet. 3. Non esse necesse, ut Infirmus petierit hanc applicationem per Confessarium faciendam, uti Dian. p. 5. tr. 3. ref. 134. cum aliis sentit. 4. Non tantum præsentem, sed etiam absentem applicari posse, uti idem Diana cum Trullench. ibid. docet. 5. Probabile esse, quod in defectu Clerici etiam à Laicis applicari possint, uti idem Dian. l. c. cum pluribus iterum tradit, licet consultius sit, tutiusque, ut à Clericis, si fieri possit, applicentur. 6. Posse has Indulgentias etiam per alienum numisma aut metallum applicari, nisi speciatim id prohibeatur in bulla, uti P. Gobat p. 2. c. 34. n. 623. docet. 7. Consultum tamen esse, ut, si æger habeat duplicem titulum, ratione cujus possit binas Indulgentias in eo articulo lucrari, unam appli-

cet, aut applicari petat pro vero articulo, alteram pro sumpto duntaxat. Ita idem l. c.

IV. Tertium est, ut sciat, quomodo practicè dispo- debeat Infirmum ad Indulgentias obtinendas, nempe ut sine remissionis culpæ nulla sperari remissio pœnæ que ante omnia ægrum prius ad contritionem de peccatis faciendam excitet, ac, quia plerumque ejusmodi Indulgentiæ per pronuntiationem SS. nominum JESU & MARIE obtineri debent, ad devotam horum nominum prolationem suaviter impellat; imò & ad actualem intentionem eadem lucrandi, eò quòd, licet virtualis vel interpretativa vel habitualis juxta aliquos sufficiat, contraria tamen intentione actuali intentionem requirens, multò tutiorem atque adeò in materia Indulgentiarum, in qua tutiorem plerumque sequendam esse contendunt Authores, præferatur.

M E M B R U M II.

De Aqua benedicta.

I. **Q**uantas vires habeat Aqua benedicta ad Hostes ter- reos pellendos, tum ex frequentibus historiis (maximè, quæ, testè Menzio l. 2. c. 10. §. 5. de arte comp. Neapoli contigisse fertur, dum Dæmon sub specie canis respectus est, & dum locus ille aquâ lustrali conspersus est, uno loco ad alium confugit) tum ex ipsis Ecclesiæ præceptis colligitur, quas in benedictione hujus Aquæ adhibere videmus dum ait: *Exorcizo te creatura aqua in nomine DEI Patris Omnipotentis, & in nomine IESU Christi Filij eius Domini nostri, & in virtute Spiritus Sancti, ut fias aqua exorcizans ad effugandam omnem potestatem Inimici, & ipsum Inimicum eradicare & explantare valeas cum Angelis suis & sticis.* Et paulò post iterum rogat, ut aquam istam benignanter aspiciat, benignus illustret, & pietatis rore sanctificet, ut, ubicunque fuerit aspersa, per invocationem sancti Nominis ejus omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur.

II. Quare sedulò curabit Operarius, ut semper ad moribundi talis aqua benedicta adsit, eaque tam ex-